

Előfizetési díjak:
egész évre 4 frt, fél évre 2 frt; községi jegyzőknél és tanítóknál egész évre 3 frt.
Magán hirdetések díja:
Háromszor használt garmond sorért 5 kr; helyegdíj minden beiktatásért 30 kr.
Hivatalos hirdetések díja:
Egyszeri közlésért tekintet nélkül a szöveg nagyságára, helyegdíjjal, nyugtábélyeggel és támlappal együtt 3 frt.
Nyitlár soronként 30 kr.
többszöri hirdetésnél kedvezményeket nyújtanak.

SZILÁGY-SOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden csütörtökön.

A lap szellemi részét illető levelek a szerkesztőséghez, pénz küldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz címezendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Bérmentelen levelek csak ismert kéztől fogadtnak el.

1881—1891.

(n.) Ha párhuzamot vonunk meggyénknél állapota közt az 1881. és 1891-ik évekről, ha vizsgáljuk a 70-es és 80-as évek hatását népeinkre, kis társadalmunkra önkéntelenül fel kell lélegzelnünk, mint teszi azt a kocsin utazó, mikor a rögös vicinál utról a jól conservált államuttra ér.

A 70-es évek mizeriái, szorongató hitelviszonyok, uzsorával, licitációval, gazdasági rosz évek, közlekedési elzártság, az üzleti forgalom fejletlensége, mint okok a nép szegényedését, a közép osztály széthullását s általános társadalmi deprimációt vontak maguk után okozatul. Népeink azon években nem szaporodott sem számban, sem vagyonban, sem tudásban, sem erkölcsben.

Ellenben a 80-as évek, jóllehet a fejlődést gátló okok nem mind szüntek meg s bárha hozzájuk más, igen jelentős csapás, a filloxa is csatlakozott, más eredményt, más helyzetet képesek feltüntetni.

Eladósodott parasztság helyett találhatunk községeket, hol a vagyonsodás örömdetes jelei mutatkoznak. A parasztság vagyoni helyzetét leghevesebben kitérítő szarvasmarha állomány — különösen népesebb magyar községeinkben — néhány év alatt, majdnem csodás mértékben megszáporodott, a nép józanága, s a vagyonnal növekvő takarékosági hajlama a földbirtok szerzését s azzal a föld árát jó részben felemelte s népeink — bár tudásban nem is — de vagyonban, számban szépen gyarapszik s erkölcsben sem tapasztalható visszaesés.

Az üzlet terén vasúti vonalaink kiépülése óta szintén érezhető némi lendület, hogy csak egy példát említsünk, erdőink értékesítése csak azóta lett tényleg feltételekkel lehetővé.

Földbirtokos középosztályunk megfogyva bár, a 70-es évek krízisének esett, jelenlegi tagjai inkább tudják az öröklött vagyon becsét s az annak megtartása iránti nemzeti kötelességet.

A helyzet ez.

Vagyóban, számban a fejlődés utján vagyunk, egy jobb korszak küszöbén, mely vidékünket az ország egyik fejlettebb vidékei közé emelheti. Az ehhez szükséges előfeltételek, jó föld, munkás köznép meg van.

De ezzel szemben ne feledjük el feltüntetni a fejlődés negatív eredményét is. Állítsuk be a nyereség és veszteség számlába a veszteség rovatba azt, mi oda való.

A nép nevelése körül, a nép műveltsége színvonalának emelése s a nemzeti állam felé törekvés általános követelménye vajmi csekély részben haladt előre. Népeink nevelése az írás és olvasás önmagában kétes értékű tudásán felül lényegében előre nem haladt, nincs községünk, hol a nép gyakorlatias irányban, legalább az öt legközvetlenebb érdeklő mezőgazdaság körében szerezhetne magasabb értelmi színvonalat, mint szerezhettek apái, ősei az eke mellett az ökor szarvánál. Nincs népnevelésünknek gyakorlati értékű tartalma s marad a földműves a köteles tanévek átkinlódása után paraszt. S nincs megadva a mód, nincs megadva az eszme, mely a faji és felekezeti különbségeket lassanként elsimítaná, vegyes elemekből álló népeinket egy magában öntudatosan birt

gazfiaságtól áthatott magyar néppé idomítsa.

Az e téren tapasztalható stagnatio a veszteség rovatban nagy számokkal írható be.

És van még egy súlyos veszteség, a közszellem hanyatlása.

Kinos volna felsorolni a momentumokat, melyek e veszteséget kimutatják, községi és megye gyűléseken s a társadalomnak sok mozdulatán látszik, hogy a vérkeringés bágyadt, itt-ott alig érezhető.

Intézmény hiba nélkül nincs. Közigazgatás, törvénykezés nálunk is, mint másutt, apróbb-nagyobb hibát rejt magában. Közönségünk azonban e hibákra nem reagál, azoknak megszüntetésére, a hiányok kijavítására nem tesz semmit. Olyan mint a tengeri nyul.

A gazdasági udvaron.

Ilyen hosszú tél, mint az idej, a ritkaságok közé tartozik. Sáros falvaink gazdaságaira ritka nagy áldás az a csak nem három hónap óta tartó állandó jó ut, a melyet kellőleg föl nem használni valóságos bűn. Nálunk nem szokszor van ám oly erős tél mint a mostani, azért föl kell azt használni legelső sorban arra, hogy a gazdasági udvarokban összegyűlt trágyát a maga helyére a tagba, vagy más szükséges helyre most mikor egyéb sürgős gazdasági teendők sem az igavonó állatot sem a munkás kezét le nem kötik — kihordjuk.

Hogy ezen eljárásunknak a sok mindenféle közvetett és közvetlen haszna mellett különösen állategészségügyi tekintetben is mily megbecsülhetlen következményei vannak, az alábbiakból kiviláglik.

Az első pillanatra úgy látszik ugyan, hogy e tárgyról nem kellene értekezni,

mert hisz azt minden gazda tudja, hogy a tisztaság az egészség főkövetelménye — de legtöbbször azt hiszik, hogy ez csak az emberre áll, az állatokra nem. Azoknak jó minden úgy, ahogy van. Nekik nem árt semmi. Hogy ez csakugyan így van, arról számtalanszor volt alkalmunk meggyőződni. Akárhány előkelő uradalomban megfordultunk, mindenütt azt tapasztaltuk, hogy az istálló környéke a legrosszabb állapotban volt. Az ajtók előtt olyan mély sár állott, hogy a jószág majdnem térdig gázolt benne. És ezt olyan helyeken is találtuk, ahol a gazda műveltsége, szakértelme semmi kívánni valót sem hagyott hátra.

Ezen piszokhoz járul még az, hogy a trágyadomb ott büzlök az istállóajtó előtt, kipárolgásával megfertőztetve az istálló levegőjét. Nem messze az istállótól a kut, melynek vize örök időkre meg van fertőztetve a beleszivárgó trágyalétől.

Igaz, hogy a talaj megszűri a trágyalevet s mire az a kut vizébe jut, megtisztul a fertőző anyagoktól. De ez csak addig áll, míg a talaj nincs feltöltve; ha ez beállt, akkor nem csak hogy nem filtrál, hanem maga is fertőztet. Mivel pedig a trágyadombot csupa kényelemszeretből örök idő óta oda rakják az istálló elé a kut közelébe, nagyon természetes, hogy a talaj olyan nagy területen ivódott át trágyalével, a milyen területet ez szétfolysával ellep. A trágyalének ezen fertőző képességére eklatans példát nyújtanak az alföldi falvak, városok, hol egyetlenegy kut vize sem iható. Hogy ez csakugyan a trágyalé fertőző hatásától van, s nem egyébtől, bizonyítja az, hogy a faluvégén, tehát a trágyadomboktól jó messze esett kutakban a víz iható, sőt kitűnő, már t. i. ha ez a jelző kút vizre alkalmazható. És dacára ezen észrevételnek, dacára annak, hogy a rossz ivóvíz az, állapotban sok kárt tesz évenként, még sem igyekeznek a bajon segíteni, a mi pedig téglával kirakott, vagy betonizott trágyagödörök alkalmazásával és a kut környékének kiásásával, valamint vizének kimerítésével — óriási munka árán volna lehetséges.

A „Szilágy-Somlyó” Tárcája.

A köhögős ur.

Írta: Dr. Steiner Mór.

Azt kérdeztem Guszti barátomtól. hogyan töltik idejüket odafenn, a mióta én eljöttem onnan?!

Ez rá a válasza.

Leibzurnálja minden jóra való fiatal embernek van a ki törzsvendég valamelyik kávéházban és én — dicséretre legyen mondván — még mindig törzsvendég vagyok a „tanyán.” Nem esik jól a „csésze világos habbal,” — ha nem a mosolygó „kicsike” rendezi el a hozzá való csészét, cukrot és szalvétát a csiszolt talmi-ezüst tálcán.

Hárman vagyunk itt a „kompániából” ilyen régi törzsvendégek, mindannyian büszkéik ősi jogainkra; — teszem föl, hogy a tulajdonos felesége mosolyogva fogadja a köztársaságunkat, — a fizető pincér minden hó 15-étől a következő hónap elsőjéig felé sem jön az asztalunknak, a végül, hogy fizessünk neki; — és a kicsike: a kasszir-frájlja minden reggel más más kettőt kérdez meg közülünk, hogyan aludtunk az elmúlt éjszakán.

Ugy megszoktuk volt már ezeket a jogokat, hogy idegen elemet semmi áron be nem fogadtunk a kompániába. Egyszer azonban, hogy-hogy nem — idegen uri ember ült az asztalunkhoz.

Magas szikár, barna férfi. kissé beesett mellel és meggörnyedt háttal, elég tisztességes ruhában, de hanyag öltözkö-

déssel, mint a kinek nincs ideje a gondoságra; haja, szakállja bozontos, nyakendője rendetlenül megkötve.

Udvariasan köszönt, mikor közibünk ült és az volt a szerencséje. Rösteltük azt mondani neki: „az a hely kérem le van foglalva.” Fogadtuk a köszöntését és azzal a napirendre tértünk.

Azonban csakhamar két dologgal is magára vonta figyelmünket. Az egyik dolog az volt, hogy minden öt percben olyan hangosan köhögött, hogy azzal nem csak a helyiség összes látogatóinak, hanem — és ez volt a bosszantó — még a kasszir-frájljának a figyelmét is magára vonta. A másik pedig, hogy annyi ideig maradt székén, mintha kiakart volna onnan bőjtölni bennünket.

Azért is ott maradtunk — délig. De bizony a mi emberünk is ott maradt. A vezércik címétől a legutolsó hirdetésig elolvasta az újságot és alig végezte el az egyiket, már a másikat vette kezébe.

Közbe-közbe hozzáért valamelyikünk-höz a könyökével és udvariasan pardont kért — csakhogy legyen a mivel megkezdje a velünk való beszélgetést, — aztán olvasott tovább.

— Pszt! Pincér! — lapot.

— A Pesti Hírlapot méltóztat?

— Igen.

— Pszt. Pincér! — lapot?

— A Budapesti Hírlapot méltóztat?

— Igen!

— Pincér! — újságot.

— Egyetértést?

— Igen.

Igy folyt ez tovább, míg sorra került minden magyar és német hírlap.

Az alatt mi folyton találgattuk, hogy, ki lehet? Gyula, a ki a legkisebb és így a mese szerint a legokosabb is köztünk, országgyűlési képviselőnek tartotta.

És milyen párti? — kérdők nevetve.

— Az kétséget sem szenved, hogy kormánypárti, — mondá Gyula, bölcset megillető komolysággal.

— És miből következtetted ezt?

— Furcsa! Hát nem hallottátok, hogy a pincér minden kérdésére „Igen!”-nel felelt? — Rááll már a szája — a javíthatatlannak...

— Hm! — vetém közbe én — hátha ellenzéki mégis.

— Mivel tudnád azt indokolni?

— Mert nagyon köhög. És az divat ma, — hogy a szónokot agyon köhögjék.

— Akkor hát most gyakorolja magát a köhögésben?

— Ki tudja?!

Mi alatt így ki — illetőleg mi létét találgatjuk, azon vesszük észre magunkat, hogy nagy udvariasan meghajolva, ajánlja magát.

Pont dél volt. Mi is elmentünk ebédelni és az egész ebéd alatt az idegenről való diskursust használtuk appetitoriumnak. Elneveztük „köhögős ur”-nak. Elég jó hangzásu név, nem szükséges magyarosítani. Mikor visszatértünk a kávéházba, „feketézni” — nyakig voltunk reménnyel, hogy most már — miénk lesz a tér.

A százféle szint játszó likőrös üvegekkel megrakott díofa állványra könyökölve, mely a kasszir-nél körül olyan szilárdan áll, mintha el akarná hitetni a támadóval, hogy bevehetetlen várral van dolga, — épen az idegen felől kérdezősködtem, vajjon ki lehet és merre van hazája: mikor — mint a falra festett ördög, megjelent a helyiségben.

A menykő csapott le közibünk. Csak-hogy barátságos arcu, mosolygó menykő. Mert a köhögős ur, mosolyogva, barátság-

gos arccal közeledett felénk és leülve, úgy üdvözölt bennünket, mint a hogy régi ismerősökét szokás. Látszott, hogy óhajta ismeretségünket.

Elmondta nyomban, hogy ő tulajdon képen még be se mutatta magát, de helyre hozza hibáját: X... tőkepenzes Kutya-bagorsról. Egészsége restaurálása végett jött a fővárosba, mert köhög nagyon. És bizonyosággal utólrta a köhögés: Öhe, öhe, öhe...

Majd tőlünk kérdezősködött, hogy kik vagyunk. S mikor megtudta, hogy olyan emberek, a kiknek hivatása concurrentiát csinálni a — kuruzslóknak, töviről-hegyire elmondta a baját.

Biz az nyavalyás hideggel kezdődött és most minden éjjel forrósággal, izzadásal végződik. Az oldalát szurja a köhögés, a hátát furja, a csontjait ráspolyozza, a fejében kalapál, a fülében pedig teleg-rafál. Ezek után nem vonhattuk kétségbe állítását, hogy tudóvszben szenved. Majd a gyógyításra tért át irigylendő részletezéssel és tudunkra adta, hogy kochint, vagy mint utjabban nevezik, tuberculint vizipuskáznak a bőre alá, de biz ő nem látja semmi hasznát, csakugy izzad, csakugy köhög. Épen azért nyeli olyan mohón az újságot, mint más ember a földiepret, mikor újság — mert óhajtaná ha valami gyógybalzsamot találna benne hirdetve — a mi meggyógyítaná.

Köhögés valóságos prima qualitasu köhögés szakította félbe szavait, de alighogy kiköhögte magát — kedvére, azonnal hozzánk fordult megint.

— Nem tudnának az urak valami jó szert ajánlani?

— Van-e jó étvágya? — Kérdé Gyula.

— Bizony, — nincs.

— Az kár — az nagykar, — az ki-

Tekintve, hogy az állatok oly nagy tökélet képviselnek, tekintve, hogy az állattartás a gazdagságnak az alapja; megfoghatlan előttünk, miért törődnek oly keveset velők. Avagy talán még mindig azt hiszik, hogy az állat fiziológiája különbözik az emberitől és hogy ennél fogva nem kell azszal törődni? Téves felfogás ez. Az által szervezete éppen olyan törvények szerint működik, mint az emberé s ha azt valami baj éri, épp úgy megakad a gépezete, mint az embernél, melynek aztán kisebb nagyobb betegség a következménye.

Ilyen gépezet-akasztó szer az istállók környékének a tisztatlansága.

A szegény állat, miután egész nap huzta az igát, este sároslábbal kénytelen pihenésre menni. Ott a vastag meleg alomban fölmelegszik, a sár a testére tapad, a vékonyabb bőrrészeket pedig, minők a csülök-közök, pata, széle stb. kipálítja, mely gyakran hosszan tartó lábfájásnak a kezdete, mivel a kisebesített részekbe gennyedést okozó baktériumok fészkelődnek be, melyek aztán pusztítják az állatot kényők-kedvek szerint. E lábfájás tartósága annál huzamosabb, mert a jószág mindig sáros lábbal jár ki és be az istállóba s ha nem bántanak is annyira a sebet a genyedet okozó baktériumok, a tartós nedvesség okvetlenül megsanyargatja.

Ez a baj a lábra. Ehez járul még a tisztátalan levegő és a rossz víz; csodá-e hát, ha egy járvány fellépte oly iszonyu pusztításokat visz végbe az állatokban? Hisz a járvány befogadására s az azt okozó baktériumok tenyésztésére maga a gazda készítette el a talajt azáltal, hogy állatainak egészségére oly kevésbé ügyelt, mintha azok nem képeznék vagyonának lényeges részét. Mert ha az állat nem betegszik is meg azonnal a sártól, rossz levegő s még rosszabb víztől, de a szervezete fokozatosan gyengül s mikor aztán valamely ragadós betegség beüt, annak ellentállani nem bír és az állat elpusztul.

Az, hogy járvány idején nem minden állat pusztul el, a mint a mondottakból látszólag következne, nem bizonyít egyebet, mint azt, hogy az egyik állat szervezete nagyobb ellenálló erővel bír, mint a másiké, így tehát ki fog a járványon. Ez a mellett bizonyít, hogy ellenálló képességgel minden szervezet bír, csak hogy az egyik nagyobb, mint a másik és nem tudhatjuk, melyik állat szervezete dicsekedhet nagyobb szívósággal, ezért kell, hogy mindegyiket egyaránt védjük, így aztán a gyengébb szervezet is erősödni s lehetőleg immunissá válnék a fertőző betegségekkel szemben. Mi pl. nem vagyunk hajlandók elhinni, hogy a lépfene képes volna olyan iszonyu pusztításokat véghez vinni állatainkban, ha előre elkészítve nem találna már az állati szervezetet az azt okozó baktériumok befogadására és ezen fölte-

vésünk mellett bizonyít először az, hogy nem minden állat hull el ezen betegségekben, másodsor, hogy hegyes vidékeken, ahol a talaj szilárd, tehát nem fertőzőtt, ez a betegség nagyon ritkán és akkor is csak szórványosan lép fel. Mert nem kell ám azt hinni, hogy az egészségesnek látszó állat csakugyan az, mert valamint sok őrde arról nem mondaná senki, hogy a testben tuberkolózis fészkel és csak a kiütésre kedvező alkalomra vár, épp úgy nem állíthatni azt sem, hogy minden állat egészséges, amely annak látszik.

A gazda saját érdeke tehát mindenekelőtt azt parancsolja, hogy az istálló környékét tisztán tartva gondoskodjék arról, hogy állatai tisztán lábbal juthassanak ki és be az istállóba. Nem valami nagy dolog ez! Először is eltávolítja a trágyadombot az istálló elől, hogy ennek szétfolyó leve át ne itathassa és föl nem áztathatván a talajt, a ki és bejáró jószág föl ne vágassa. Másodsor fölfordatja az istálló elejét homokkal, kavicssal, vagy ahol ez nincs, ott az ajtó elejét deszkákkal rakatja ki. Szalmával, alommal, s több hasonlóval való fölfordást nem ajánlhatjuk, mivel ezen anyagok gyorsan rothadnak és így csak rothadék a levegőt, mi pedig épen ettől akarjuk óvni az állatokat. Harmadsor a kutat gondosan tisztittatja, hogy az állatok egészséges és lehetőleg tiszta vizet ihasanak.

Mi arról vagyunk meggyőződve, hogy ezen tanácsunk követelésével nagyban emelné a gazda állatainak egészségét, és szokszor elejét venné a fertőző betegségek hatásának. Tessék csak megpróbálni!

A közönség köréből.*)

Tekintetes szerkesztő ur!

A „Szilágy-Somlyó“ f. évi 9-ik számának a közelebből lefolyt vármegyei közgyűlésről „Vármegyei élet“ cím alatt közölt cikkében az állítatik a Belle Gyula és Kraszná nagyközség felelősségének tárgyalásáról, hogy: „E tárgy eldöntésénél lehetetlen volt egy kis semita és antisemita kérdések legalább a háttérben föntorgását észre nem venni.“

Hát én tek. szerkesztő ur meggyőződésemet s nézetemet mindig és mindenütt nyíltan és leplezetlenül kimerem s ki szoktam mondani (bár még eddig mindig ma-

* Közgyűre tartozó felszólalásokat a rovat alatt szívesen közlünk — Nekünk ezen felszólalásra csak annyi megjegyzésünk van, hogy mi leg távolabbiól sem gyanúsítottunk senkit a vitában részt vett bizottsági tagok közül sem flosemita, sem antisemita tendenciákkal s annál kevésbé vehetné magára az an isemításág vádját éppen a felszólaló báró ur, kit vármegyénkben mindenki mint liberálisabb nézetű urí embert ismer, mely okból a báró ur tiltakozásának s visszautasításának nem látunk semmi alapját. De hogy a kérdés eldöntésénél az antisemita szag kiérzett, azt bajos lenne elvitatni. Ha a báró ur nem érezte, arról mi nem tehetünk. Szerk.

Már miért? — kérdők ketten egyhangulag.

— Hogy így rendbe szedte magát. Bizonyosan belé szeretett valami — donnába és most meg akar — házasodni. De biz az nem úgy volt. Csak az étellel akart újra — frigyre lépni. Nagy örömmel beszelte el, hogy már két nap óta nem köhög és holnap — gyógyultan vissza is tér övéihez.

— Mi az ördögnek lehetett ilyen jó hatása reá? — Ez a kérdés majd lyukat furt az oldalunkba.

— De uram! — szólt hozzá Pista — ön gunyt üzött mi velünk: most jött el csak a maga valóságában, eleinte csak az — árnyékát küldte hozzánk ...

— Nem biz én! De ugy-e szembetűnő a javulás s a mint hallhatják, a köhögésem is megszűnt. És mind ez nyolc nap alatt. Addig kerestem, addig kutattam, míg a sok svindler közt egy igazi becsületes emberre akadtam ... Brush ur valóban elévülhetetlen érdemeket szerzett magának ... az ő bon-bonjaitól gyógyultam meg. Kapható minden gyógyszer-tárban ... próbálják meg a betegek-nél ... Beválik ... Igen bizonyosan beválik.

Egy reggel, mikor valóságos 16 karatos katzenjammerrel tértem a kávéházba, egy hirdetés vonta magára figyelmemet. Garmond betűkkel volt kisedve.

Naponként öt forint mellék kezesetet szerezhet minden tisztességes ur ember. Bővebbet a kiadó hivatalban. 36.892.

A katzenjammer megelőző „muri“ főlemészette adósságaim összes kamatját, jobban mondva: azt az összeget, a mit adósságaim után kamatul kellett volna fizetnem s mármár követni akartam Móric Palyát — csak hogy a muri miatt kissé tántorgó léptekkel, — mikor a hirdetest elolvastva, elhatároztam, hogy megragdom ezt a mentő szalmaszálat.

Fölkerestem a hirdetés közzététőjét és stentőri hangon — már a mennyire a

gamnak ártottam vele) s így ha antisemita volnék (a minthogy az ellenkezőt minden ismerőm tudja felőlem) bizony egy percig sem haboznék azt férfias nyíltsággal bevallani, de hogy a kérdésben forgó ügy tárgyalásánál történt rövid felszólalásom s a határozat hozatalára né-tán gyakorolt s illetve kifejtett működésbenem egyéb, mint egyedül tiszta meggyőződésemet vezérelt volna, s éppen anti-vagy flosemitáskodás, ezen alaptalan vád-at bárhonnán és bárkitől jöjjön a eredt légyen is az, a leghatározottabban viszszautasítom.

Jelen nyilatkozatomnak lapja legközelebbi szárában közzétételére kérve, egyebekben maradtam kész hive

Krasznán, 1891. február 28.

Br. Győrfy Pál,
vármegyei biz. tag.

Bőjti apróságok.

Az üzletvilágból.

Vigét: Uram, van szerenésim magamat ajánlani, én a legmegbízhatóbb háztól vasba utazom, körutamban legutóbb Vácon szolgáltam ki megrendelőimet

Kereskedő: Igen örvendek uram, s ha szabad kérdenem, meddig méltóztatik szabad lábon maradni?

Előrelátás.

A ház lángokban áll.

A benn lakók tanakodnak, hogy netalán tüzet elaltatni lehetne.

Oda künn valaki elküldte magát, hogy tűz van.

— Be fogja a száját! — rivalnak rá a háziak — mert ha eltalálnák oltani, ki hinné el nekünk, hogy tűzkárosultak vagyunk

Esteli órák.

— Hova, hova kedves Lilikém.

— Sétálni

— De hát az Istenért, mit gondolsz ... ez órában ... és egyedül?

— Pihl már hogy is ne ... hiszen légyotom van!

Légyotom után

— Asszonyom ... most már nincs egyéb hátra ... mutasson egy biztos kijáratot.

— Ejnye be bohó, hisz kitértam már az ajtót!

— Igen, de nem vagyok hozzá szokva.

Hajnali órák.

Nő: Szép. már megint reggel jön haza, mit tudott egy egész éjjel a házban kívül csinálni?

Férj: Éppen azon töpredek magam is

Nő: Előbb kellett volna meggondolni!

Férj: De akkor most nem lenne, hogy miről gondolkozzam.

Külművéség.

Köszönetnek a szivaros bolt ajtaján.

— Ki az ... mit akar? röppen ki egy kellemes nő hang,

— Szívat kérek!

— Nyitom azonnal, milyen szivar tetszik, británika?

— Oh nem. két krajecros.

— No akkor várjon, előbb ruhát veszek magamra!

A.Bion.

viszonyok meg engedték — ajánltam neki magamat.

— Uram, a mint láthatja, én tisztességes ur ember vagyok, mondja ki hát bátran, kit kell naponként 5 forintért addig kísérgetnem, míg egy jóra való mellé-utcában — agyonüthetem, vagy míg éjjel a lánchidról — a Dunába taszithatom. Jóra való ur ember vagyok — nekem megmondhatja ...

Az életmentő szalmaszál nevetett.

— Nem olyan nagy dolgot kérek.

— Hanem.

— Két hétig jár egy kávéházba.

— És?

— Annyit köhög, a mennyivel magára vonhatja, minden látogató figyelmét.

— Aztán?

— Elpanaszolja mindenkinek, hogy az orvosok nem tudnak önön segíteni.

— És mikor ez megtörtént?

— Egy hétre eltűnik s aztán újból visszatér — egészségesen.

— És tudára adom mindenkinek, hogy a Brush ur bonbonjainak köszönhetem gyógyulásom; — szólék közbe, mert eszembe jutott a „köhögős ur.“

— Ugy van.

— Helyes. Koplalnom egy hétig könnyű dolog lesz, mert ugy sincs étvágyam — akarom mondani — pénzem.

Ez alatt elsoványodom. Aztán kikapom öntől a pénzem, jól eszem iszom és újra visszahozom. Pompásan fog menni a dolog, mert én most a nélkül is köhögök ... Ellenőrizheti, ha tetszik ...

— Azt ugy is meg tenném. Önt azonban — most már látom — nem használhatom ...

Ájulás környékezett.

— Miért?

— Mert ha valóban köhög — nem tudja majd megállni, hogy ne köhögjön, mikor — „meg lesz gyógyulva“

— Imel — az idő telik. Csak hogy a pénztárca nem tart lépést — vele.

Különfélék.

△ Takarékpénztárunk. Mint meg bízható forrásból értesülünk, a Nagy-Váradon székhelyű bíró „Bihar megyei bank“ vezérigazgatója és ügyésze a krasznamegyei takarékpénztár igazgatóságának meghívására folytan tegnap városunkban megjelentek és a takarékpénztárt vizsgálata alá vévén, úgy találták, hogy minden valószínűség szerint, bűnös üzemet kizáró könyvelési tévedés torog fenn és így sem a betevőknek, sem a részvényeseknek aggodalomra nincsen okuk. Ugy halljuk, hogy a takarékpénztár már a legközelebbi napokban tudatni fogja a betevőkkel, hogy a betéteket felmondási idő lejártán nélkül is azonnal kifizeti.

Ezen megnyugtató hír kapcsán arról is értesíthetjük olvasóinkat, hogy Schwarzenberg Mór ur az intézet könyveinek vizsgálatát mult hó 28-ika óta nagy szorgalommal folytatja s úgy nyilatkozott előttünk, hogy bár ha még eddig a hiresszelt hiányra nézve pozitív adatokat nem nyujthat is, az nagyon valószínű, hogy a folyó hó 15-ik napjára tűzött rendkívüli közgyűlés elébe az intézet vagyoni állását előtűntető mérleget módjában lessz bemutatni.

* Kinevezés. Kálmán Menyhért zsibói járásbíróági albiró a Maniu János nyugalmi léptével megüresedett helyre a zilahi törvényszékhez bíróvá nevezetett ki.

△ A kr.-horváth-petenyei iskola részére a szilágyvármegyei „Wesselényi egyet“ kilenc darab tankönyvet küldött szegény gyermekek között leendő kiosztás végett

△ Megszűnt hírlap. A „Magyar Szó“ pártion kívüli politikai napi lap, mely új évben Várady Zsigmond ügyvéd szerkesztése alatt Nagy Váradon indult meg s mely mint nagyon szellemesen és tartalmasan szerkesztett vidéki lap Sz.-Somlyó vidékén meglehetősen pártolásra talált e hó elején meg szűnt.

* Halálozások. F. évi február havában városunkban elhaltak: Kádár Anna 2 éves, Vékás Lőrinc 24 éves. — Demeter Ilona 8 hónapos. — Kovács Károly 55 éves, — Nagy András 3 hónapos, — Bajdok Anna 3 hónapos, — Ungvári József 70 éves.

* Áthelyezés. A szolnoki kir. törvényszék elnöke Zádor Antal zsibói kir. járásbíróági díjas joggyakornokot a vezetése alatt lévő kir. törvényszékhez hasonló minőségben áthelyezte, illetve kinevezte.

* Zárlat. Szilágyvármegye Felső-Szivágy és Illésháza községk szőlőiben a phylloxera jelenléte megállapítván, a nevezett községek határa a földművelésügyi m. kir. miniszternek f. évi 8775 sz. rendeletével zár alá helyezett és Felső-Szivágy községe a 11. 650.890. sz. rendelettel megállapított iváscskói, Illésháza községe pedig a peéri zárlati csoporthoz csatoltatott.

△ Jövedelmi adó kivetésre vonatkozólag érdekes határozatot hozott a pénzügyi bíróság. A nagyváradi regala szövetségzet ugyanis könylvánította, hogy miután csakis az évi mérlegben mutatkozó tisztajövedelem képezheti az adó alapot s mint-hogy ez nagy veszteséget mutat, kereseti adót egy általában nem lehet kivetni. Ez indokon a szövetségzet a pénzügyi bírósághoz folyamodott — s ez utasította is az adókivető bizottságot, hogy a szövetségzet tiszta jövedelmét a könyvek szerint puhatolja ki s ennek eredményéhez mérten hozzon határozatot.

△ Zóna diadala. A magyar államvasutak tavalyi bevétele fényes eredményt tüntet fel. Az eddigi adatok szerint a bevétel, az állam-sított északkeleti vasutat is beleértve, 52 millió forintba tehető. A kiadás 28 millió 530 ezer frt volt. Minthogy az előirányzat szerint a tiszta bevétel 17 millió 660 ezer 790 frtra lett számítva, a tényleges eredmény 5 millió 810 ezer frttal volt kedvezőbb.

— A krasznai gyógyszerár személyes üzleti jogát a belügyminister Laitner Zsigmondról Olsavszky Simon okl. gyógyszerész, nagy-somkúti lakosra ruházta át.

△ Az erdélyi ref. status milliós köcsőne lebonyolítva. Annak idején a mult szeptember és november havában nagy port vert fel ország-szerte az erdélyi ref. status milliós köcsőnyüge. A ref. igazgatótanács a közgyűlés jóváhagyása reményében 400,000 frt értékű papírt a „Hitelbank“ és „Oztrák-magyar bank“ segítségével oly módon értékesített, hogy általa egy millió forintnyi pénznek a kamatait biztosíthatta. Ez által a papok, tanítók s egyházközségek javára új segélyforrások megnyitását remélték, másrészt a Kolozsvárt felállítandó theológiai fakultás létesítését is előmozdítani óhajtották. A közgyűlés előtt, a gyűlési tagok egy része, ezek között különösen azok, a kik a theológiai akadémiának Nagy-Enyeden való maradása mellett harcoltak, agitációt indítottak az igazgatótanács terve ellen. Izgatott hangulatban volt az egész erdélyi protestáns világ heteken át ez ügy miatt a pro és kontra vélemények mindenfelől özönnel támadtak. A közgyűlés is három napig tartó zárt ülésben tárgyalta az ügyet, míg végre jelentékeny szavazattöbbséggel kimondta a közgyűlés, hogy az igazgatótanácsnak ez ügyekben tanusított áldozatkész buzgalmaért elismerést szavaz. Ezután a kedélyek lecsillapultak s

az egyház ügyei a maguk medrében esende- sen és békésen haladtak tovább. Azonban, hogy ezutánra hasadnak igazgatóiúra ne le- gyen ok, az igazgatótanács jónak látta az ügyletet, mihelyt lehet lebonyolítani. Most ennek az ideje elérkezett s az igazgatótanács megragadta az alkalmat az ügy elintézésére. Ez tagadhatlanul sok szerencsével sikerült is. Ugyanis leszámolván a „Hitelbank“-kal és „Osztrák-magyar bankkal“, az eredmény az lett, hogy az erdélyi református status tíz- ezer hatszáz forint tisztahasonhoz ju- tott az idő alatt, a míg az ügylet tartott (kö-tőlbelül egy év.) A pénz is kifizettetett s az említett célokra fog fordíthatni.

— **Erdő örök.** Szilágyvármegye erdő- rendészeti bizottsága kimondotta, hogy az 1879. évi 31. t. c. 17. §-a alá tartozó s már állami kezelés alatt álló erdők tu- lajdonsai összesen 4 szakvizsgázott erdő- őrt kötelesek tartani. Ezek székhelye Sz.- Somlyó, Tasnád, Sz.-Cseh és M. Egrecy. Az erdő őri évi fizetése 300 frt, lakbéré 50 frt s lótarási átalánya 100 frtban lett megállapítva. Kimondotta azt is, hogy az erdő örök 2040 frtot tevő emez illet- ménye az erdőtisztek fizetésével együtte- sen kirovandó és behajtható.

— **Értekezlet.** A „Krasznam. tak. pénzt. Sz.-Somlyón“ részv. társaság részvényes tag- jai a f. hó 15-re összehívott rendkívüli köz- gyűlés tárgyai felett Vess Lajos ippi bir- tokos, fölhívására f. hó 13-án délután 2 órakor Sz.-Somlyón a városháznál ér- tekezletet fognak tartani.

— **Dalkör alakult** Tasnádon s miként a „Tasnád és Vidéke“ írja, nagy szorga- lommal hozzá is fogott a tanuláshoz. Ohajtjuk, hogy több kintartás legyen a tasnádiakban, mint mi bennünk mutatko- zott. Mert nálunk is nagy igyekezettel fogott két dalkör is a tanuláshoz, s ime mindkettő oly régóta hallgat, hogy már- már elmondhatjuk, hogy ezek is mint annyi sok szép célu egyleteink, örökre megszűntek.

△ **Március 15-ének** megünneplésére Z- lahon a Wesselényi egylet karöltve a zi- dalkörrel nagyban folytatja az előkészülete- ket. A nappali ünnepély az e napon tar- tandó egyházi szertartások miatt elmarad ugyan, de a városháza nagytermében este tartandó ünnepély annál impozansabbnak és fényesebbnek ígérkezik. Nálunk az ünnepély rendező bizottság elnöke nem találván kellő közreműködési kedvre beadtá lemondását s ugy halljuk, hogy ez évben a kasznói egy- let nem fogja megtartani a március 15-iki ünnepélyt.

— **Kopófalca és lőnevelő Kolozsvárt.** Az erdélyi arisztokraták, mint a „Herku- les“ írja, Wesselényi Béla b. elnökelete alatt elhatározták, hogy kopófalcat és lőnevelő állomást alapítsanak Kolozsvárt és ezzel kap- csolatban parforce vadászatokat fognak ren- dezni. A kopófalckára eddig negyvenötön irtak alá, de még több aláírás várható. A lőnevelő állomás létesítésére a kormánytól segélyt kérnek. E hír olvasása közben azon kérdés jött eszünkbe, vajon Kolozsvárt is oly nagy lenne az eladó, mint a mi vár- megyénkben?

— **Volt urbéresek** figyelmébe ajánljuk a m. kir. kuriának egy közelebből hozott határozatát, melyben kimondja, hogy a kán- tor koresma címen kiutalt ítmérségi kár- talanítási összegek nem a volt urbéreseket személyileg hanem magát az illető községet mint olyant illetik s így azok épen mint előbb a kártalanítás alapjául vett kantalitis jog jövedelmei szintén községi számadás tárgyát képezik — és így alaptalan sokak- nak azon reménye, mintha az ily jogalapból keletkező kártalanítási összeg az illető volt urbéresnek között föl osztható lenne.

△ **Pótadó.** A megyei pótadóra vonat- kozó közgyűlési határozatok belügyminis- ter által jóvá hagyattak s most már a 2% pót- adó kivethető lévén s ebből az 1½% pótadó terhére költsön felvétele is lehetővé tétetvén — a megyei állatorvosok száma szaporítható és a vármegyei közorvok is kiépíthető lesz.

* **Kinevezés.** A zilahi kir. törvényszék elnöke: a vezetése alatti kir. törvényszék- hez tartozó tasnádi járásbíróvághoz Da- róci Elek szigorló jogászt, — a zibói járás bíróvághoz pedig Szentpál Dávid ügyvéd- jelöltet, díjas joggyakornokká nevezte ki.

△ **A konstantinápolyi** kirándulás iránt nagy az érdeklődés és így remélhető, hogy a kirándulók ezuttal is részesei lesznek azok- ban az előnyökben, melyekben a menetjegy- iroda által rendezett konstantinápolyi utazá- sok alkalmával a turisták részesültek. Ez elő- nyök különösen abban állottak, hogy a ma- gyar turisták kitűnő helyet kaptak a szelám- liknál, megtekinthették a szultán palotáit, rendesen zárva tartott kincstárát stb. Azok, a kik a halálközelségben magoknak helyt ki- vánnak fenntartani, jól tetszik, ha ebből igé- nyeiket a menetjegy irodánál eleve bejelen- tik. Programot bárkinek küld kívánatra a Kolozsvár városi menetjegyiroda.

* **Szerencsétlen esés.** Borbola Kornél sz.-cehi tanyáján egy béres, széna hánys közben vigyázatlanságból a padlásról le- esett, s oly nagy mérvű rázkódást szenved- tett, hogy életéhez kevés remény lehet.

— **Üzemtervekre** nézve Szilágyvármeg- ye erdőrendészeti bizottsága a nagyvá-

radi kir. erdőfelügyelőség előterjesztése folytán határozatilag kimondotta, hogy az erdőtörvény 17. §-ában jelzett és a 18. §- szerint rendszeres üzemtervnek megfele- lően kezelt erdők birtokosai köteleztet- nek a jóváhagyott üzemterv és térképnek kezeik között levő példányát a helyszínén megjelenő kir. erdőfelügyelőnek rendel- kezése alá bocsátani, annyival is inkább, mivel a szóban forgó üzemtervnek a vár- megyei erdőrendészeti bizottság által ör- zött példányai a tulajdonosoknál levő példány elveszése, vagy tönkre jutása esetén a másodpéldányok előállítására nézve szolgálván alapul, — azok mint hivatalos közokmányok folytonos szállít- gatásoknak és az azzal járó veszélyeknek kitéhetők nem lévén — a kir. erdőfel- ügyelőségnek törvényszerű működése, egyeseknek netán előfordulható ellenke- zésén főnnakadást nem szenvedhet.

— **A család bére.** A m. kir. belügymi- niszterium Hódmezővásárhely város közigaz- gatási bizottságához intézett leiratában egy felmerült eset alkalmából határozatképpen kimondotta, hogy a szolgálatból kilépett család, kialakított bérét gazdájától mindaddig nem követelheti, míg a kezére bízott tárgyak- kal gazdájának be nem számolt és a gazda által ellene támasztott kártérítési követelés bíróság el nem intéztetett. E határozat, a mennyiben az abban kimondott elvet a rendő- rhatóságok jövőben követni fogják, sok visz- szátságot meg fog szüntetni, mely abból származott, hogy a rossz viselkedésű család kiakadott, de meg nem érdemelt bérét rendőrkapitányi ítélet folytán hamarabb meg- kaphatta gazdájától, mint sem ez a családja által okozott kárára, — melynek érvényesi- tése a bíróságok elé tartozik, — idejekorán kárpótlást nyerhetett volna.

△ **Ingtalan birtok változások** a sz.-som- lyói kir. járásbírószék területén febr. 7-től február 13-ig: — Agrián Irma, Péter és Luka örökölték Agrián Nacnak márkaszéki szántóját 96 frt becárban; — Torkos Gy. Pál Torkos Gy. Jánosnak nagyfalusi összes birtokát 2025 frt becárban; — Kása György borzasi lakos megvette özv. Szabó József nének bagosi kaszálóját 120 frtért; — idő- sebb Bálók Mitru és Orosz Vaszlaka Bágy Sámuelnek hídvegi egy belsőségét és hét külső földjét 174 frtért; — Kovács B. Fe- renc és neje Bara I. Bálintnak zoványi bel- telkét 50 frtért; — Bartha Mihály Kovács P. József és nejének kárisztelki szántóját 26 frt 50 krért; — Dombi Imre kémeri la- kos Balog Máriának kárisztelki kaszálóját 35 frtért; — ugyanaz Balog Annának ká- risztelki kaszálóját 35 frtért; — Ignát Juon Gavril és neje ballaházi lakosok Cirila To- dorának tothfalusi beltelkét 21 frt 20 krért; — Kiss Ferenc Luda Lukácsnak krasznai beltelkét 20 frtért; — ugyanaz Luda Má- riának krasznai beltelkét 20 frtért; — Smal- tig György és neje Rónai László és nejének sz.-somlyói házáat 400 frtért; — Buskóván Mitru Nuszbaum Ferencnek elyüsi erdjét 110 frtért; Demeter Imre Kelemen Márton- nének s-ujlaki házáat 40 frtért; — Szilágyi Bálintné szül. Vig Mártonné ugyanannak s-ujlaki szántóját 25 frtért; Bede Zsuzsanna Szilágyi Máriának s-ujlaki szántóját és rét- jét 25 frtért.

△ **Az érkörösi körlelkész** állomásra Borbély Sándor segédlelkész nevezetett ki.

△ **Balesetek.** Felső-Várcán a napokban két munkásbánya robbanás áldozata lett. — Tasnádon pedig Knebli Sámuel kis- leánykaja a mult vasárnap szülőinek a temp- lonban léte alatt másik kis testvérével min- den felügyelet nélkül hagyatván, a tűzhelyen játszott, hol ruhája meggyuladván, lángba borult s annyira összeégett, hogy mire a kétségbe esett anya haza rohant, a szegény gyermek, kinek kezéről az elégett bőr mint- egy keztüi váltott le, csak annyit tudott mondani, hogy „édes anyám de melegem van“ és kiszivedett.

△ **Vesztegetés.** Fleischer Mihály nagy- disznói lakos vállalkozó a keresk. ministe- riumnak egy hivatalnokát megkísérelte meg- vesztegetni. Ennek okáért nevezett vállako- zót a kereskedelmi minisiter az összes állami és törvényhatósági közuti építkezésekből ren- deleti uton elgittotta s ellene a bünyvádi el- járást is megindította. No ez a nagy-disznói atyafi ugyan nem nagy „disznó“ ban volt.

— **Köröscsillagok figyelmébe.** A mult év december 10-én megnyílt jégpálya fenttar- tásához 1—1 forinttal hozzá járultak a következők: Csapó Attila, Csapó Attil- láné, Szaploncai Sándor, Szaploncai Sándor- né. Vischán Elekné, Nagy Margit, Láng Sándor, Brüll Ignác, Balta Elemér, Moleován János, Zsigmondy Ernő, Ajtai Jenő, Krausz Otília, Bőloni Erzsike. Bőloni György, Szabó Sándor, ifj. Somo- gyi Kálmán, Morvai János, Hulimka Géza, Fábrty Bert, Evva Juliska, Halmágyi Csilla, Telegdy Lajos, Dr. Ajtai Endre, Dr. Ajtai Endréné, Ruzska Margit, Ruzska István, Ruzska Karla, Keresztseghi An- dorné, Virág Anna, Szaploncay Boriska, Nits Pál, Nagy Sándor, Brüll József, Ve- verán György, ifj. Bartha Endre, Gencsy Kata, Gencsy Piroška, Gencsy Viktor, Porjes Etelka, Farkas István, Schöffer István, Péchy Árpád, Katona Sándor,

Gresinck Antal, Sámuel Elek, Páskuj József, Lang Józsefné, Herman Bella, Herman Fáni, György Róza, Porjes Adolf, Kálló Gyula, Fon Dezső, ifj. Ruzska Ig- nác, br. Salhausen Nándor, Valerstán Fáni, Szénási Margit, Ajtai Albertné, Grün- baum Szeréna, Klein Janka, Klein Sa- rolta, Harmath János, György Ida, Pos- ner N, Márkus Gusztáv, Márkus Gusztá- vinné, Merza Dezső, Szénási Miklósné, Valerstein Janka, Thámkó Bella, összesen 71 frt. A zenés köröscsillagokra begyűlt összegből fent maradt 6 frt 90 kr. Összes bevétel 77 frt 90 kr. Ezzel szemben a kö- vetkező kiadások merültek fel: Állandó két jégpálya szolga fizetése december 10- től március 5-ig 41 frt 30 kr, vízfordás és hó takarítás 14 frt 95 kr, jégcszánkó igazítás 4 frt 30 kr, 2 drb. pad készítte- tés 3 frt, 4 drb. pokróc 6 frt, jelvények 3 frt, gyűjtő-ív köröztetés 2 frt. Összesen 74 frt 75 kr. A fentmaradt 3 frt 15 kr, a sz.-somlyói jótékony négyelet részére át adtuk. Sz.-Somlyó 1891. mártius 5-én. Schöffer István Balta Elemér Farkas István.

△ **Felhívás** a t. c. magyar földbirtokos urakhoz és a gazdatiszti karhoz. A magyar gazdatisztek és erdészek országos segélyegye- sületének választmánya a több oldalról nyíl- vánult ohajtásoknak megfelelőleg, egy ma- gyar gazdatiszti congressus megtartását el- határozta. Célja ezen congressusnak a gazda- tiszték erkölcsi és anyagi helyzetének biz- tosítása, a gazdatiszti nyugdíj-intézet életbe léptetése, valamint egyéb egy a gazdatisz- tek, mint a földbirtokosok érdekeit érintő nagy fontosságu kérdéseknek alapos megvilá- gítása és megvitatása, ezen kérdések meg- oldásának előkészítése a szükségességeknek mu- tatkozó határozatoknak hozatala által. A gazdatiszti congressus f. é. május hó 6—8. napján Budapesten a „Köztelken“ (Üllö- ut 25. sz.) fog megtartatni. A congressus ülési mindíg délelőtt 10 órakor kezdődnek. Ezen congressuson minden magyar földbir- tokos és gazdatiszt részt vehet, a ki ebbeli szándékát a congressus rendező bizottságnak legkésőbb f. évi április hó 20 ig bejelenti és az 1 frtban megállapított részvételi díjat előre beküldi. A congressus napirendje a következő: I. Előki megnyitó. II. A gazda- tiszték anyagi és erkölcsi érdekeinek biz- tosítása. III. A gazdatiszték nyugdíj-intéze- tének felállítása. IV. A tisztai száztölí rend- szer előnye a birtok jövedelmezése szem- pontjából. V. Az elhelyezés szabályozása. VI. Beadott indítványok és határozati javas- latok tárgyalása. Tisztelettel felkérjük a congressuson tárgyalandó ügyek iránt érdek- lődő földbirtokos urakat és gazdatisztetket, hogy a congressuson személyesen résztvenni és az iránt ismerőseik körében minél nagyobb érdeklődést kelteni sziveskedjenek. A gazda- tiszt urakat még ezen felül felkérjük, hogy a congressus napirendjébe felvett fontos ügyek előzetes megbeszélése céljából vidé- keiken összejöveteleket rendezzenek és az ezen összejöveteleken nyilvánuló nézeteiket a rendező-bizottsággal közölni ne terheltesse- nek. A congressus érdekében való minden közle- ményt, vagy megkezeést: a magyar gazda- tiszt congressus rendező-bizottságának Buda- pest, „Köztelken“ cím alatt kérjük beküldeni. Budapest, 1891. február hó. A magyar gaz- datiszti congressus rendező bizottságának megbízásából: Krocák G. Emil.

△ **Szin3z fényképek.** A párisi tudomá- nyos akadémiában Lippman vegyész érdekes fölvilágít tartott azon fölfedezésről, mely lehetővé teszi fényképezés után a színeknek visszadását is. A felolvasó több lemezt be is mutatott, melyen a színek láthatók voltak.

— **Mai számunkhoz** mellékelve veszik helybeli előfizetőink Magyar István nagy-károlyi jó hírnévnek örvendő műkértész tavaszi árjegyzékét. Ajánljuk, hogy azok is, kik közelebből nem ismerik, tegyenek próba megrendelést nála. Mert nem csak ott lehet ám valódi jó magvakat kapni, hol azt cifra árjegyzé- kekben kürtölik.

Irodalom.

„A Hétfő“ 9 számú címlapját Estei Férenc Ferdinánd főherceg arékéje díszíti. A lap tartalma érdekes és actualis mint rendszer. Bieskai Albert „Coquette“ cím alatt a kacér asszonyok pszicholo- giájával foglalkozik és egy esomé szellemes ötlettel, adomával tarkítja az alapjában komoly kis tanul- mányt. Sipulusz, a „Budapesti Hírlap“ humoris- tája, egy falusi történetet mond el, melynek hősei egy virst és az a sörét, melyet benne találtak Guy de Maupassantól való a második novella Bartók József — új név az irodalomban — három gyönyörű költeményt közöl. Kóstolól álljon itt az egyik:

Nem vagyok ...
Nem vagyok én költő,
Olyan vagyok épen
Mint a cigány-prímás
Ott a falu-végén.

A hegedű is rossz,
A vonó is ócska:
Nem is szép, nem is új,
A linatos nóta.

Hiába jajong, sír
A hegyi hurja,
Nem érti azt senki,
Csak az, a ki huzza ...

Ezenkívül van a füzetben egy komoly cikk „Az ifjúság erje“, mely a történetírástól s 61 és ezuttal egy helyett két krónika Andronicus egy kedvesen megírt politico-humoristaius cikkel van képviselve. Innen-onnan és a rendes rovatok fű- zik be a gazdag és változatos füzetet. Előfizetési ár: 10 frt, 5 frt, 2 frt 50 kr. Kiadóhivatal: Buda- pest VIII. József-körút 44. Mutatványszámok in- gyen és bérmentve, Bekötési táblák darabja 1 frt 30 kr-áért.

— „Szőlészeti és borászati évt- könyv“ cím alatt Dr. Lónyay Ferenc földműv. min. fogalmazó szerkesztésében hézag pótló munka hagyta el a sajtót. — A 204 lapra terjedő könyv érdekelné fogja a kereskedőt, a ven- déglőst, a szőlőtermelőt éppúgy mint közgazdasági életünk összes férfait, kik őstermelésünk eme vérvesszőlyvel fenyegetett fontos ágára szlyt he- lyeznek. A könyv magában foglalja a tárgyról az összes tudni valót. Adja a bor, szőlő, seprő cognac, borkő és pezsgő termelés statisztikáját úgy hazánk, mint az egész Európából. Targyalja a borforgalmat, termelést előmozdító és gátló kü- rülményeket, ír a borvámokról az egész világon; mely része könyvének különösen ma actualis is- merteti az összes borászatot, ítmérséret, regálét, dezsmit és az idevágó adózási törvényeket, a phylloxera elleni védekezés és a bormerítés éme- lése céljából, hozott szabályokat és rendeleteket, állami intézményeket és azok igénybe vételét, közöl egy a phylloxera ellen védekező közsé- gi szövetség részére minta alapszabályt, végre díó- hajban a szőlészet és borászat, a phylloxera és a szőlő egyéb ellenségei ellen való védekezésnek általános tudnivalóit. A munka tehát nagy anyá- got, de világos könnyen felfogható alakban ölel fel és mint hasznos kezű könyv mindenkinek ajánl- ható. Ár 1 frt. Megrendelhető a „Borászati Lap- pok“ kiadóhivatalnál Budapest, Köztelek.

— Az **Építési Tanácsadó** című műből, Gonda Béla műszaki tanácsos és műegyetemi m. tanár e közkérdésű művéből megjelent a 8-dik fü- zet, mely az építési munkálatok nyilvántartását, az építési felügyeletet és ellenőrzését továbbá a munkálatok felülvizsgálatát tárgyalja. Ebben a füzetben van megkezdve a IV. fejezet, mely az építési idő, az épületek költsége, tartalma, leltá- rozása becslése és biztosítása kérdését tárgyalja. E füzetben az épületek becslésénél követendő eljá- rás van részletezve s mintegy 8 oldalra terjedő táblázatban nagyrészt adatok közölve a lakó- házak, gazdasági, gyári és vasuti épületek s kü- lönböző gépek értéke, fennállási ideje, értékesíté- kenése és fenttartására vonatkozólag Az Építési Tanácsadó összesen 30 füzetben fog megjelenni, kiterjedve az építkezés minden ágára. Ezzel a fü- zet 30 kr. Előfizetni lehet 18 füzetre (egy évre) 5 frt 40 krral vagy 9 füzetre (félévre) 2 frt 70 krral. Az előfizetések és megrendelések ifj. Nagel Ottó könyvkiadóhivatalába Budapestre (Museum- körút 2. sz.) küldendők. A 9 és 10 füzet legköze- lebb szintén megjelenik s ezzel a mű első kitéte- teljes leendő. — Ajánljuk e közkérdésű művet a mérnökök és építésszek, építőiparosok és vállalko- zók, a földbirtokosok és gazdatiszték s általában az építkezés közönség szives figyelmébe.

— Beküldött szerkesztőségünkhez „A ta- nító k szava“ című tanítói közérdekű közlönye. Felelős szerkesztő Glácz György budapesti köz- ségi tanító. Megjelenik mind- hó 15-én. Elő- fizetési ára 1 frt. Kiadó (?) Budapest VII. ker. Wesselényi utca 48 szám. E bavi közlöny a tani- tók anyagi helyzetének javításán kíván segíteni.

Szerkesztői üzenetek.

Dr. Steiner M. urnak Kraszna. Örvendünk a találkozásnak már-már azt kezdtük hinni, hogy ont is el akarják idegeníteni lapunktól.

„Tasnád és Vidéke“ szerkesztőségének. A cserepéldányt megindítottuk.

Balogh Pál urnak Sz.-Nagyfalu. Küldemé- nyét vettük s alkalom adtán ha sora kerül föl- használgjuk. Némi megjegyzésünk azonban magán levélben menni fog, ha időt szakíthatunk egy kis szerkesztőségi levelezésre.

P. K. urnak Budapest. Kéziratát átolvastuk s abban az ügyes leírást méltányolgjuk is, de nem lévén a küldeménynek kidomborított alakja s elég érdekes meseje, nem közölhetjük. Pedig a tárgy „reclam“, mint mai tárcánk mutatja nagyon haládatos téma.

Egy levél írójának Zovány Nagy örömmel vettük levélét s élvezettel olvastuk tartalmát. Sajnálattunkra azonban nem közölhetjük, mert a kérdéses egyéniség oly élethíven ki van benne domborítva, hogy lehetetlen lenne bárkinek rö- g-törre nem ismerni. Ez meg nem lenne ám nagy baj, mert róla csakis szép és jó vagyon írva, de hogy mit szólna hozzá az irigy publikum, mit az érdekelt fél maga, a ki azt hiszem legkevésbé sem vágyik arn, hogy az újságba kerüljön, — az egészer más kérdés.

Balogh J. urnak Budapest. A most küldött tárcá elég sikerült s ha a már előjegyzésbe sze- dettek közlése után késő nem lesz, majd közöl- ni fogjuk. A másikat mind addig, míg arra határo- zott felfathatatásnak nem adta, nem tartottuk ma- gunkat jogosítottaknak közölni. Levélének vétele után már elő vesszük.

B. t. urnak Tasnád. Az ígert furcsaságokat nagyban várjuk. Ne tessék félni; ha nem látjuk jónak, nem közöljük.

A. I. urnak Zilah. Szeretnők már látni, hogy nem fakult-e meg a tintája. Hogy szól az a röviden és érdekesen összeállított bűnt, tárgyalási tudósítás?

Zámborowszky Ludmilla öngyáságának Deb- recen. A kívánt mult évi számokkal sajnálatunkra nem szolgálhatunk.

Biró K. urnak Mocsolya. A lapot küldjük s az ígéretet a maga idején mi is várva-várjuk.

V. S. Zilah. Az okmány másolatokat vettük s ha azok átolvasására időt szakíthatunk, lapunk után másokkal is megismertetjük.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

BÖLÖNI SÁNDOR.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.